

עפ"ת 43505/02/22 - גולן פרבר נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 43505-02-22 פרבר נ' מדינת ישראל
תיק חיזוני: 14122825061

בפני כבוד השופטamazon דאוד
מעוררים גולן פרבר
נגד מדינת ישראל
משיבים

פסק דין

- לפני ערעור על פסק דיןו של בית המשפט ל深交ורה בחיפה (כב' השופט כרמית פאר-גינט) בתיק תת"ע 1. 5535-01-21, בגדו הורשע המערער בעבירה של נהייה על מדרכה שלא לשם חצייתה על מנת להיכנס לחצרם או ליצאת מהם, בגיןו לתקנה 38(א) תקנות הת深交ורה, תשכ"א-1961 (להלן: "תקנות הת深交ורה").
2. המערער מшиיג על הכרעת הדין וגורר הדין בעניינו.

ההליכים בבית משפט קמא:

- על פי המתואר בכתב האישום, ביום 20.6.9.9, בסמוך לשעה 11:10, נаг המערער באופנו מסוג "סוזוקי" ברח' הבנקים 3 בחיפה, על המדרכה, שלא לשם חצייתה, כדי להיכנס לחצרם או ליצאת מהם.
4. המערער כפר במיחס לו בכתב האישום וטען כי לא בוצעה כל עבירה. לטענתו, הוא נסע על המדרכה כדי לחנות, חנה על המדרכה והשוטר הגיע אליו אחרי שדומם את האופנו והוריד את הקסדה. המערער המשיך וטען בפני בית משפט קמא, שמשרדו נמצא באותו מקום זהה המקום היחיד לחניה של רכב דו-גלגלי במקום.
5. בית משפט קמא, לאחר שמייעת ראיות, הרשע את המערער במעשה העבירה המיויחסות לו ובתווך כך קבע כי המערער אישר כי נסע לאורך המדרכה ולא חזה אותה (עמ' 3 לפרטוקול, שורה 20), מכך הסיק בית משפט קמא שהتانחות המערער במהלך האירוע אינה תואמת להגדרה של תקנה 38(א) לעיל, המותרה לנוהג על פניו מדרכה לשם חצייתה בלבד וכי להיכנס לחצרם או ליצאת מהם.

6. עוד הוסיף בית משפט קמא, המערער נסע על המדרכה מרחק של 30 מטרים בטרם חנה, והמערער, לא הכחיש נתון זה בחקירה הנגדית שלו. בעניינו, כך קבע בית משפט קמא, נסעה בהיקף ממושך, לאור 30 מטרים, אינה מתיחסת עם תכלית החקיקה של חציית המדרכה בדרך הקצרה ביותר כדי להגיע למקום החניה.

7. בית משפט סכם וקבע: "נהייתו של הנאשם בנסיבות הnidון בהיקף ממושך של 30 מטרים ונגד כיוון התנועה מחזקים את המסקנה שהיא עליו לבחור בדרך אחרת, בכיוון התנועה, שרובה בנהיגה על הכביש ורק חלק קטן ממנה על המדרכה, אותו חלק שהוא ההכרחי והקצר ביותר לשם הגעה למקום החניה".

8. באשר לטענה כי המערער נהג כר, יחד עם אחרים, במשך 20 שנה ומעטם לא נרשמו על ידי העירייה זו"חות, קבע בית משפט קמא שאין בטענה זו כדי להצדיק את התנהגות המערער בנסיבות הnidון. יתר על כן, המערער לא גיבה טענה זו בנסיבות קונקרטיים ולא צירף מסמכים או זימן עדים, אשר היה בהם כדי לתמוך בטענה מסווג זה.

9. בית משפט קמא התייחס למוצגים נ/2 שהוצגו על ידי המערער (תמונות מזירת האירוע) וקבע שההתמונות הוגשו בדיון בשלב מאוחר של סיכון המערער, לאחר שמיית הראיות בתיק, ולא ניתנה לשוטר, עד התביעה, הזדמנות להתייחס אליהן ועל כן משקלן נמור. בנוסף קבע בית משפט קמא, שיעין בתמונות, וביחוד בתמונה הראשונה, אף מחזק את הראיות נגד המערער, מכיוון שניתן לראות כי היה באפשרותו של המערער לנסוע בכביש, ורק בסמוך לחניה לעלות על המדרכה, ולא לנסוע על המדרכה מרחק ממושך.

10. בית משפט קמא לאחר שהרשיע את המערער, ולאחר ששמע טיעוני הצדדים לעונש, גזר על המערער קנס בסך 700 ₪.

11. המערער מיאן להשלים עם פסק הדין והגיש את הערעור שלו. המערער פירט את טענותיו בנימוקי הערעור הכתובים עליהם חזר בטיעון בפני.

12. לטעמו של המערער בית משפט קמא נמנע מלדון בסוגיה שרכיבה על המדרכה למטרת חניה היא מותרת, והרשיע את המערער מבלתי להידרש למטרת הנסעה על המדרכה, בפרט כאשר מדובר במדרכה המשמשת חניה.

13. המערער, כאמור, הגיע הודעת ערעור מפורטת, טען במסגרתה בין היתר, כי המדרכה מקום חניה מסודר (סעיפים 15-13 להודעת הערעור) ובית המשפט התעלם ממטרת הנסעה על המדרכה לצורך החניה. עוד הוסיף שקביעת בית משפט קמא לפיה ניתן להעלות לחניה מקום אחר, בטעות יסודה שכן מדובר בעלייה למקום לא בטוח בזווית 90 מעלות, מה שהופך את העלייה אותו מקום לבלאי אפשרי.

14. עוד הוסיף המערער כי גם החלופה לפיה עלה על המדרכה מכיוון נסיעת התנועה, יגרום לסייעו הולכי הרجل ואת הרוכב עצמוו, וכן זה עשוי מההתמונות נשסמה על ידי העירייה בעמודי בטון קרובים, והעליה ממוקם זה מחיבת תמרון בין הולכי הרجل.

15. המערער המשיך וטען, כי בית משפט קמא התעלם מפסיקת שהוצאה לו לפיה זוכו נהגים מהعبارة בנסיבות דומות. באשר לגזר הדין טען המערער מדובר בסוגיה שיש בה מחלוקת והיה מקום לנחל הליך השמיעה, בחר בית המשפט להשיט עליו קנס בסך 700 ₪ ועברו התובורות איננו מכבד ועבירה אחרת בוצעה על ידו לפני 5 שנים.

16. המשיבה ביקשה לדוחות את הערעור. המשיבה צינה כי התקיק התנהל באופן מלא בפני בית משפט קמא ששמע את כל העדים והעדיף את עדי התביעה ודחה את גרסת המערער וביסס את הכרעתו על מצאי מהימנות וממצאים שבעובדה, שאין זו דרך של ערכאת הערעור להתערב בהם. באשר לעונש, טענה המשיבה כי העונש שהושת על המערער הינו סביר, ראוי ואין כל עילה להתערב בו.

דין והכרעה:

17. לאחר שענייני בהודעת הערעור ונימוקיה, בפרוטוקול בית משפט קמא ובמכלול הראיות שהוצעו ולאחר ששמעתי את טיעוני הצדדים, נחה דעתני כי דין הערעור על שני חלקיו (הכרעת הדין וגזר הדין) להידחות.

18. בית משפט קמא שמע את הראיות, התרשם מהעדים והחליט להאמין לעדי המשיבה. הלהקה היא כי ערכאת הערעור אינה נוטה להתערב בממצאי עובדה וקביעות מהימנות של הערכאה הדינונית, אשר לה היתרון על פני ערכאת הערעור בהתרשות הבלתי אמצעית מן העדויות ו בשל היתרון המוקנה לה עקב קר בקביעת ממצאים. להלהקה זו שלושה חריגים אשר מאפשרים את התערבותה של ערכאת הערעור: כאשר מדובר בממצאים המתבססים על ראיות בכתב, כאשר מסקנות בית המשפט מתבססות על שיקולים שבヒגון וניסיון החיים, וכאשר נפלה טעות ממשית ומהותית בהערכת הראיות (ע"פ 3162/17 **זיאכט נ' מדינת ישראל**, פסקה 9 (19.10.2017); ע"פ 8560/18 **זברוף נ' מדינת ישראל**, פסקה 21 (23.4.2020)).

19. תקנה 1 לתקנות מגדרה מדרכה בזו הלשון: " **"מדרכה" - חלק מרוחבה של דרך שאינו מצוי לצד הכביש, וממועד להולכי רגל בין אם נמצא במפלס אחד עם הכביש ובין אם לאו;**".

תקנה 34(א) לתקנות קובעת: "**(א) בכביש, בשביל או בנתיב שיועד וסומנו לסוג מסוים רכב או לעובי דרכ מסויימים, לא ישמשו נוהגי רכב או עובי דרך אחרים.**"

תקנה 38(א) לתקנות הקובעת: "**על אף האמור בתקנה 34(א), רשאי אדם לנוהג רכב או בעלי**

חינם על פני מדרכה, שביל או נתיב שיועד וסומן לסוג מסוים של רכב או של עובר   דרך מסוימת, לשם ח齊יתם כדי להיכנס לחצרים או לצאת מהם".

20. מסקנת בית משפט קמा שהמערער ביצע את העבירה המיוחסת לו בכתב האישום נסמכת על קביעות עובדות מסוימות, שאין מקום להתערב במצבים אלו כלל ועיקר. בית משפט קמा קיבל את עדות השוטר ואת הגרסה שפורטה בדו"ח (מוצג ת/1) כגרסה מהימנה ועל פייה הבחן השוטר באופנו נושא על מדרכה ברוח' הבנקים ועד איזוגי מצומת יפו. הבנקים עד הכנסתה לקונסוליה הרומנית ברוח' הבנקים 3, בנגדו לכיוון התנועה מרחק של כ-30 מ' ובתווך כר ציין העד שהוא הולכי רגל על המדרכה והאופנו נסע בצדם אליהם עם מנווע מונע, והשוטר האוכף שמר על קשר עין עד לעצירת האופנו. גרסת המערער, כפי שקבע בית משפט קמा לא סתרה את גרסתו של השוטר ולמעשה אף אישר את הפרטים העובדים הרשמיים בדו"ח ובכך חזק את גרסתו של השוטר. המערער לא הכחיש את תגבותו הראשונית בדו"ח שם ציין כי הוא פועל כר 20 שנים, והן מהודעת כפирתו מיום 17.2.21, שם ציין כי נסע על המדרכה וחנה במקום; כמו כן, בצד קבוע בבית משפט קמא, מחקרים הנגדית, שם המערער ציין שאינו מכחיש כי נסע 30 מטרים על המדרכה וצין כי נסע לאורך המדרכה ולא חזה אותה.

21. תקנות 34(א) ו- 38(א) לתקנות התעבורה מעודו ליצור הסדר כולל המגן על ציבור המשתמשים במדרכה אשר המדרכה היא "מביצרים" ולהעניק להם את הביטחון הנדרש. בע"פ 50/71 בר-שלום נ' מדינת ישראל (26.4.71) נקבע, כי יש לבחון את "יסודות הייעוד וייסוד המיקום" עת בוחנים האם מדובר במדרכה. יועדה של מדרכה "הוא תמיד מעבר להולכי רגלי, ומיקומה - לאורך צדי הכבישים והרחובות" (סעיף 3). עוד נקבע, כי "אם כי בעבריות רגילה נוטה בית המשפט לפירוש החוק לטובת הנاسם, אין מקום לנתיה זו כשמדובר בסוג החוקים הבאים להגן על הציבור מפני תלות כגון התקלה הנדונה כאן" (סעיף 7).

תכלית זו מקבלת ביטוי מפורש בהסדר המפורט בתקנות הנ"ל על ידי הטלת האיסור לרכב על המדרכה. מנגד, ההסדר שבתקנות הנ"ל מאפשר נסיעה על מדרכה אולם זאת על מנת לחצות את המדרכה לצורך כניסה או יציאה מרחבים.

22. אין חולק כי המערער נסע באופנו לאורכה של המדרכה למישר 30 מטר בנגדו לכיוון הנסעה, ובכך הוכת ביצוע העבירה שבסיסו ההסדר הנ"ל. לטענת המערער נסיעתו זו מותרת מאחר ונوعה לצורך החנייה האופנוו.

הוראת תקנה 38(א) מגדרה את היתר הנסעה על המדרכה "לשם ח齊יתם כדי להיכנס לחצרים או לצאת מהם". היתר הנסעה על המדרכה מופיע בתוכו דרישת כפולה: "ח齊יה" המUIDה על נסעה למרחק קצר ככל הניתן; הדרישת נוספת היא תכלית של "ח齊יה" למטרה של כניסה לחצרים או יציאה מהם.

23. בעפ"ת (ת"א) 13-11-55537 מסוארינו' מדינת ישראל (19.12.13), התייחס בית המשפט המחווזי לפרשנות תקנה 38(א) באומרו:

"הנני סובב שהפרשנות הנכונה, שהיא כוונת החוקק, הפרשנות התכליתית הראויה הינה, שכאשר קובע החוקק "אלא לשם ח齊תם כדי להיכנס לחצרם או לצאת מהם" כוונתו ח齊תם בדרך הבטוחה והזהירה ביותר, לאו דווקא הקצחה ביותר. יכול, אולי, במרבית המקרים, שהדרך הבטוחה והזהירה ביותר תהיה הדרך הקצחה ביותר, אך בהחלט אפשר שבנסיבות מסוימות, כמו למשל במקרים מקרה זה, דווקא ח齊ה בדרך הקצחה ביותר או שאיננה אפשרית, משום תנועת הולכי הרגל על המדרכה, משום תנועה בכביש או משום מכניות חוסמות את הירידה לכביש, שהדרך הקצחה ביותר איננה הבטוחה והזהירה ביותר".

מעצם טיבה של פעולה "ח齊ה" ובשים לב למטרת איסור הנסיעה על מדרכה, מחייבת מסקנה כי פעולה זו חייבת להיות קצרה וזמן מוגבל, מרחק הנסיעה על המדרכה הוא אחד המבחנים לבחינת הנסיעה אם היא מותרת או לאו. לא יעלה על הדעת נסיעה של 30 מטר ועדין ניתן להכתירה כפעולה ח齊ת מדרכה, התקנה קובעת היתר נסעה מוגבל וברור משך הנסעה הן ביחס למשך הנסעה והן ביחס לאורך הנסעה.

24. הרציונל העומד בבסיס תקנה 38(א) הוא מניעת נסיעות של כל רכב על פני המדרכה. לעומת זאת, החוקק התיר ח齊ת המדרכה במקרים בהם אכן מדובר בח齊ה גרידא לצורך כניסה או יציאה מ"חצרים", אורך הנסעה הוא מימד חשוב אם כי לא בלעדי להגדלת הנסעה בח齊ה, אך ברור כי נסעה 30 מטר על פני המדרכה, לא יכול להיחשב כפעולה ח齊ה, זו כבר נסעה של ממש, הטומנת בחובה סיכון ברור ומידי למשתמשי המדרכה ואין להתרו.

כוורתה תקנה 38(א) היא "**מעבר על פני מדרכה או שולי הדרכ**" על כן, לשון התקנה, לרבות הכוורת מלמדים כי מדובר בפעולה של מעבר מוגבל בזמן ובמרחב. תכלית התקנה מתן היתר לפעולה מוגבלת הן בזמן והן במרחב, כדי שתיכנס לתיבת "ח齊ה".

לטעמי מלאכת האיזון מחייבת בוחינת המרחק שעובר הנוסע על המדרכה, כל מרחק שעובר רוכב האופנוע מעבר למרחק המתחייב מן התכלית של כניסה או יציאה מחצרים נחשבת לנסעה הנכלצת בראשתו של האיסור הקבוע בתקנה.

24. על המערער שטוען כי נסיעתו מותרת על המדרכה, עליו לבסס בפני בית משפט את טעنته שהפעולה מותרת בכך שהוא "ח齊ה" של המדרכה וגם נועדה לשלם כניסה ויציאה לחצרים. בית משפט קמא קבע עובדתית כי הייתה דרך יותר קצרה, קבועה עובדתית מבוססת שלא מצאת מקום להתערב בה. המערער לא ביסס תשתיית עובדתית אחרת משכך, קבועות בית משפט קמא שהיתה גם דרך יותר קצרה, מבוססת למדוי ובדין קבע בית משפט קמא, שהמערער ביצע את העבירה המויחסת לו בכתב האישום.

25. זאת ועוד, אני סבור כי המערער לא הצליח לבסס שתכלית הנסיעה הייתה לשם כניסה לחצרים,-contained על ידו. אין הגדרה ממצה לחצרים בתקנות התעבורה. עם זאת, תקנה 64(ב) לתקנות התעבורה קובעת:

"נווג רכב היוצא מחצרים, דרך גישה לבית, מתחנת דלק, מתחנת שירות, מקום חניה לכלי רכב ויציאה באלה או מכל מקום שאינו דרך, והוא עומד להיכנס בדרך או לחצotta - ... יאט ויתן זכות קדימה לכלי רכב המתקרבים באותו כביש לפני שיינס לכביש".

מכאן, כי אין הגדרה ספציפית למונח "חצרים" אלא, יש ליתן הדעת, שבמקביל למונח חצרים נקבע מתקין התקנות במונחים מקבילים ודומים קרי, דרך גישה לבית, יצאה מתחנת דלק, יצאה מתחנת שירות, יצאה ממוקם חניה וכך, לסיום התקינה לא נחה דעתו של מתקין התקנות עד שקבע הגדרה כללית: "**מכל מקום שאינו דרך ..**".

מכאן "חניה" לצורך תקנה 38(א) לתקנות היא בבחינת "חצרים". המקום כפי שעולה מהתמונה שהוצגו הוא מהו מדרכה רחבת ידיים, והשאלה האם קיים אזור חניה, לצורך כניסה ויציאה ממנו מותר לחצות את המדרכה. המערער בהודעת הערעור בסעיפים 13-15 מודה כי עיריית חיפה טרם הסירה מקומות חניה לצד גלגלי בעיר התחתית, מכאן לא ברור אם מקום החניה שנחנה בו המערער מהו חצרים לצורך תקנה 38(א), שכן לטענתה המערער המיקום טרם הוגדר על ידי העירייה כמקום חניה מסודר בהתאם לחוקי העזר של עיריית חיפה. לגרסתו המיקום מהו חניה בהסכמה העירייה, הדבר לא הוכח ואין די במסמך שצורך על ידי העירייה שלא רשותה זו"חות כדי להגדיר את המקום כחצרים שלצורך כניסה ויציאה מהם, ניתן לנסוע על המדרכה.

26. על כן, לא מצאתי מקום להתערב בהכרעת דין של בית המשפט לתעבורה ואני מחליט לדוחות את הערעור ככל שהוא מופנה כנגד הכרעת הדין.

27. באשר לעונש שנגזר; אזכיר כי ההלכה היא שערכת הערעור אינה נוטה להתערב בגזר הדין של הערכאה הדינית, מלבד במקרים חריגים בהם העונש שהוטל חורג במידה קיצונית מרמת העונשה המקובלת במקרים דומים - ראו רע"פ 398/14 **ערג' נ' מדינת ישראל** (16.63.14); רע"פ 1866/14 **זקן נ' מדינת ישראל** (13.3.14); רע"פ 189/14 **מודלבג נ' מדינת ישראל** (3.3.14).

28. הкусש שהושת על המערער הינו עונש סביר, מידתי, ולאחר שבית משפט קמא שקל את כל השיקולים הרלוונטיים לרבות מגבלותיו, ולא מצאתי כל טעות שמחיבת התערבות בית משפט זה.

סוף דבר - הערעור נדחה על שני חלקיו.

המציאות תשליך את פסק הדין לצדים.

ניתן היום, כ"ה אייר תשפ"ב, 26 Mai 2022, בהעדר הצדדים.